

Posudek oponenta diplomové práce
Markéta Kukačková „Dobrovolnictví jako možnost doplnění
profesionální činnosti zdravotních sester v kojeneckých ústavech a dětských
domovech pro děti do tří let“
Katedra psychologie FF UK, Praha 2007

Autorka se zabývá fenoménem dobrovolnické práce v kojeneckých ústavech a zařízeních pro děti do tří let. Sama ostatně patří k propagátorům dobrovolnické práce jako možnosti, jak zlepšit psychosociální život dětí v kojeneckých ústavech a dětských domovech, je rovněž zakladatelkou občanského sdružení Malíček, které realizuje dobrovolnické programy, a po několik let koordinuje dobrovolníky v kojeneckém ústavu v Praze 4, Krči.

Tématickému zaměření odpovídá také logika zpracování vstupní části textu. Poměrně rozsáhlou (snad až zbytečně podrobnou) část úvodní teoretické partie tvoří charakteristika raného období života dítěte - období novorozenecké, kojenecké, batolecí. Následující část diplomové práce se zabývá rodinou a jejím vlivem na psychický vývoj dítěte. Teprve poté přechází autorka k vlastní problematice charakteristiky, historie a vlivu kojeneckých ústavů a domovů pro děti na psychický vývoj. Samostatnou část textu představuje bližší charakteristika kojeneckého ústavu v Praze 4, kde autorka působí. Jakousi propojovací kapitolu pak tvoří samostatně pojaté otázky kolem dobrovolnické práce.

Zkušenosti z práce s dobrovolníky se tvoří základ autorčina projektu, který se zaměřil na zisky a problémy tohoto typu práce viděné jak očima zdravotních sester, tak pohledem dlouhodobě kontaktovaných dobrovolníků. Jako stěžejní výzkumné metody autorka užívá rozhovor, dotazník a projektivní techniku koláč radosti a energie. (Pozn.: U zdravotních sester nešlo ovšem o náhodný výběr, neboť nebylo využito žádného postupu znáhodňování – viz např. tvrzení na str. 115). Výsledky jsou vhodně prezentovány a slouží jako východisko další části práce.

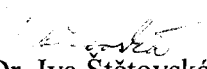
Už stávající text sám by vydal na diplomovou práci, ale autorka jde ještě o krok dále a snaží se vytvořit jakousi metodologii dobrovolnického programu, kterou by mohli následovníci průkopnického pilotního dobrovolnictví přebrat a inspirovat se jí. V této části sdělení postihuje problematiku komplexně – počínaje právním zajištěním a organizačními zásadami, přes velkou pozornost věnovanou výběru a přípravě dobrovolníků až po organizační zajištění vlastní práce dobrovolníků a jejich supervizi. Za přínosné mám zejména příklady konkrétních náročnějších situací, které mohou nastat v průběhu činnosti dobrovolníků.

Celá práce je bohatě doložena přílohami, které důkladně dokreslují výše probíranou problematiku. Literatura je rovněž velmi bohatá, celkem představuje přes 70 titulů a další odkazy na tématické webové stránky.

Celá práce poskytuje plastický a věrohodný obraz dobrovolnické problematiky ve sledované oblasti péče o děti. Mám ovšem jednu otázku do diskuse – mohla by autorka zmínit, zda a jak jsou ošetřeni dobrovolníci při ukončení vztahu s dítětem? Existuje např. nějaká následná péče o ně, kromě konzultací s koordinátorem či supervizí? Domnívám se totiž, že při intenzivním či prvním vztahu dobrovolníka s „klientem“ může být náhlé ukončení vztahu s dítětem velmi bolestným a nesnadným procesem.

Závěrem doporučuji, aby se předložená práce stala předmětem obhajoby na katedře psychologie FF UK.

V Praze 25.4.2007

PhDr. Iva Štětovská